

På vei mot et trygghere Norge

– noen tall og fakta

DESEMBER 2008

Utarbeidet av Analysestabem,
Justis- og politidepartementet

*Vi skal forebygge bedre, reagere raskere,
opplare mer og rehabilitere bedre.*

Knut Storberget

JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENTET

INNHOLD

1. ANMELDELSER	3
2. OPPKLARINGSPROSENT OG SAKSBEHANDLINGSTID	8
3. VOLD	10
4. RUS	12
5. TILBAKEFALL	14
6. STRAFFEREAKSJONER	15
7. RESSURSER I UTVALGTE DELER AV JUSTISSEKTOREN	18

VEIEN VIDERE – NOEN SATSINGER

Mer politikraft

Regjeringen vil ha et nært og sterkt politi med lensmannskontorer over hele landet. Budsjettet for 2008 innebærer en styrking på 365 mill kr. etter at politidistriktene fikk en ytterligere styrking på 52 mill kr. i november, inkludert lønns- og prisstigning er styrkingen totalt 608 mill kr. For å skape mer trygghet har vi, inkludert forslaget for 2009, økt politiets budsjett med 2 milliarder kr i perioden 2006-2009. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på 800 mill kr. Men mer trygghet handler ikke bare om mer penger. Derfor gjennomgår justisministeren og POD, sammen med politiorganisasjonene, organiseringen av politiet. Allerede har vi gitt rom for flere nye ansatte i politiet, ikke minst sivilt ansatte, som kan frigjøre flere av de politituttannede til å drive mer politifaglig arbeid. Opptaket til Politihøgskolen har aldri vært så høyt som vi foreslår for 2009 – hele 552 studenter. Sammen med en markant og bevisst reduksjon av soningskøen, innføringen av DNA-reformen, og oppstarten på et nytt avlytningssikkert nødnett, er dette med på å gi oss et sterkere politi.

Straff som virker

Regjeringen la frem stortingsmelding om kriminalomsorgen i september 2008. Straff skal virke og bidra til å begrense kriminalitet og hindre tilbakefall. Innsatte skal sone på ulike sikkerhetsnivåer etter grad av alvorlighet i forbrytelsen og risikovurderinger. Det er et mål om å begrense bruken av fengsel og utvide bruken av alternative straffemåter som samfunnsstraff, narkotikadomstol, promilleprogram og deldommer. Grunnleggende behov må dekkes for at den straffede skal oppleve en tilbakeføring til samfunnet. Dette

kan være et sted å bo, mulighet for videre arbeidstrening, eventuelt arbeid, oppfølging av de som er under rusbehandling og tilrettelegging for de mest påtrengende behovene. Slik skal vi bidra til at de som kommer ut av fengsel er mindre kriminelle enn de som går inn i fengsel.

Ofre for vold

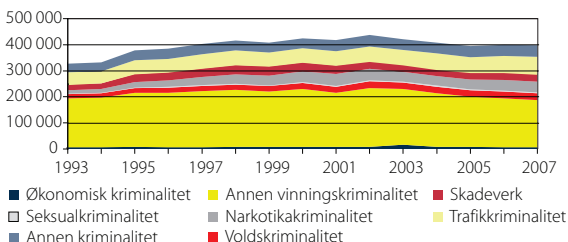
Regjeringen vil styrke rettighetene og hjelpetilbudet til ofre og pårørende gjennom en rekke ulike tiltak. Regjeringen har lagt frem et forslag om øke den øvre grensen for voldsoffererstatning fra 20 ganger grunnbeløpet i folketrygden til 40 ganger grunnbeløpet. Rett til erstatning er utvidet slik at også barn som har opplevd vold mellom foreldre eller en annen nærstående person har rett til erstatning. Fra 1. juli 2008 fikk fornærmede og etterlatte styrkede rettigheter til informasjon og deltakelse i straffesaksbehandlingen, med blant annet utvidet rett til bistandsadvokat, også før anmeldelse i saker som kan omhandle vold i nære relasjoner. Barns behov som ofre skal ivaretas blant annet gjennom Barnehusene. Her vil barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep, vold eller vært vitne til vold eller mishandling i nære relasjoner få helhetlig hjelp, omsorg og behandling. Tilbudet skal være landsdekkende i løpet av 2009. Barnehus er etablert i Bergen, Hamar og Kristiansand. Tromsø, Trondheim og Oslo skal åpne 2009. Et eget straffebud om vold i nære relasjoner trådte i kraft 1. januar 2006. Hjelpeapparatet styrkes blant annet gjennom en landsdekkende støttetelefon for kriminalitetsofre (800 400 08). Det er en målsetting at alle fylker skal ha rådgivningskontorer for kriminalitetsofre. I 2009 startes det et pilotprosjekt med omvendt voldsalarm/elektronisk merking ved brudd på kontaktforbud. I tillegg skal det tas i bruk forbedrede mobile voldsalarmer fra desember 2009.

<http://www.regjeringen.no/jd>

1. ANMELDELSER

1.1 Anmeldte lovbrudd – alle lovbruddskategorier (forbrytelser og forseelser), 1993-2007

Kilde: Statistisk sentralbyrå

- › I 2007 ble det anmeldt totalt 398 199 lovbrudd. Dette er noe lavere enn antall anmeldelser i 2006. I løpet av de siste årene har anmeldelsene ligget over 400 000, unntatt i 2005.
- › Statistisk sentralbyrås oversikter viser at politiet etterforsker om lag dobbelt så mange forbrytelser i dag, sammenlignet med for 25 år siden.
- › Den registrerte kriminaliteten i 2007 hadde tilnærmet lik fordeling på lovbruddskategoriene sammenlignet med tidligere år. Vinnings- og narkotikakriminalitet gikk ned med henholdsvis 3,7 og 2,3 prosent.
- › Nedgangen i tyverier gjelder særlig bolig- og bilinnbrudd. Nedgangen fra 2006 omfattet hele landet, med unntak av Nord-Trøndelag og Oslo. På tross av nedgangen i denne lovbruddskategorien utgjør vinningskriminaliteten den største gruppen av lovbrudd.
- › Det er spesielt færre anmeldelser for små mengder narkotika som bidrar til nedgangen i narkotikalovbrudd. Ifølge Kripes ble det i 2007 for første gang registrert flere narkotikasaker avgjort med forelegg enn ordinære straffesaker. I underkant av halvparten av narkotikasakene ble analysert, mens resten av en total på 20 419 var rene foreleggssaker (destruksjonssaker). Antall grove narkotikaforbrytelser økte noe.

1.2 Anmeldte forbrytelser 2003 – 2007 – kriminalitetstyper

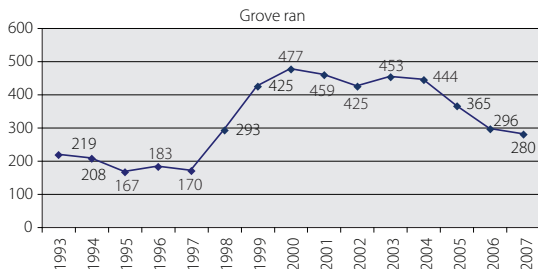
Kilde: Politidirektoratet

	2003	2004	2005	2006	2007	Endring % vis 2006-07	Endring % vis 2003-07
Økonomi	15 394	7 236	7 484	7 027	6 091	- 13,3	- 60,4
Vinning	199 419	188 649	175 515	170 845	164 397	- 3,8	- 17,6
Vold	24 762	24 976	25 078	25 702	25 567	- 0,5	3,3
Seksual	3 391	3 715	3 369	3 654	3 650	- 0,1	7,6
Narkotika	38 925	38 825	38 908	43 153	40 602	- 5,9	4,3
Skadeverk	19 134	18 128	18 319	19 852	20 750	4,5	8,4
Miljø	56	57	66	120	82	- 31,7	46,4
Annen	9 778	9 860	9 838	9 910	10 410	5,0	6,5
I alt	310 859	291 446	278 577	280 263	271 549	- 3,1	- 12,6

Tallene i tabellen er fra politiets straffesaksregister STRASAK. Dette er politiets driftsstatistikk. SSBs oversikt over anmeldelser utgjør den offisielle kriminalstatistikken.

1.3 Grove ran 1993-2007

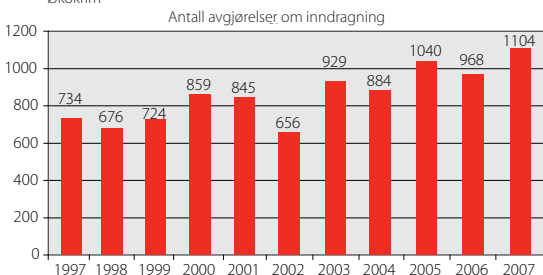
Kilde: Statistisk sentralbyrå

- › I den siste 5-årsperioden har de grove ranene gått ned med over 20 prosent sett under ett, med en nedgang fra 2004 til 2006, og en mindre økning til 2007.
- › I 2006 og 2007 ble det registrert henholdsvis 2 og 4 bankran. Det synes som om politiets kartlegging av ransmiljøene i etterkant av det såkalte NOKAS – saken har hatt en positiv effekt på utviklingen av ran.
- › Det ble registrert 42 grove ran fra forretninger og kiosker i 2007. Dette er en nedgang på om lag 35 prosent fra 2006 til 2007 ifølge Politidirektoratet. Tall for de siste fire årene viser at grove ran mot forretninger og kiosker er halvert.

1.4 Økonomisk kriminalitet

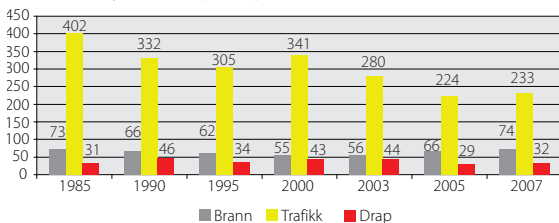
Kilde: Trendrapport Økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet 2007 – 2008
Økokrim

- Økonomisk kriminalitet utgjorde kun 2 prosent av de registrerte anmeldelsene i 2007 og har i perioden fra 1993 til 2007 ligget mellom 7000 og 8000 saker. Det er imidlertid grunn til å anta at det er store mørketall. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at kun hver 5. sak anmeldes til politiet (Virksomheter som ofre for kriminalitet SSB 2005/14)
- Påtalemyndigheten og politiet legger vekt på inndragning av utbytte fra økonomisk kriminalitet. Ved tidspunktet for rettskraftig avgjørelse er det ofte ikke igjen verdier til å fullbyrde kravet, siden lovbyteren da gjerne har lyktes med å gjemme bort eller overføre verdiene til andre. Derfor er det viktig at politiet tar beslag i midler (jf. Straffeprosessloven § 203 og § 217), inntil det foreligger rettskraftig inndragningsdom/ forelegg.

1.5 Dødsfall – brann, trafikk og drap. Utvalgte år 1985 – 2007

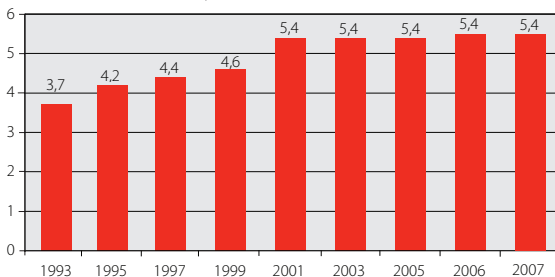
Kilder: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap – DSB (brann), Statistisk sentralbyrå (trafikk), Kripos (drap)

- › Sammenlignet med andre land har Norge et lavt antall drap per år. Antall drap ligger på et lavere nivå i dag sammenlignet med 1980 – tallet.
- › Ifølge Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) omkom 74 personer i brann i 2007. Dette er det høyeste tallet på 15 år.
- › Antall drepte i trafikken ligger langt høyere enn for eksempel personer som omkommer i brann per år. Antallet personer som dør i trafikken har hatt en nedadgående tendens de senere årene.

1.6 Anmeldt voldskriminalitet

Kilde: Statistisk sentralbyrå

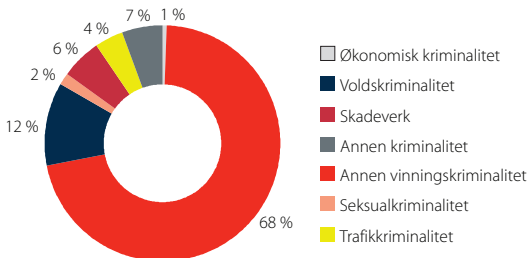
- › Det ble anmeldt 25 702 voldslovbrudd i 2007. Dette er et stabilt tall hvis man ser på omfanget de siste årene.

- › Omfanget av de ulike formene for voldshandlinger har endret seg noe. Tilfeller av fysisk vold har økt med om lag to prosent siden 2006, mens andelen trusler gikk ned med tre prosent.
- › Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelse i 2007 viser at om lag 15 prosent av den voksne befolkningen ble utsatt for ett eller flere tilfeller av vold, trusler, tyveri eller skadeverk i løpet av ett år. Sammenlignet med tallene for forrige levekårsundersøkelse i 2004, oppgir flere at de har vært utsatt for vold eller trusler. Dette gjelder særlig yngre menn (16 – 24 år) hvor hele 14 prosent ble utsatt for fysisk vold i løpet av ett år.

1.7 Personoffer etter lovbruddsgruppe (prosentvis fordeling), 2007

Kilde: Statistisk sentralbyrå

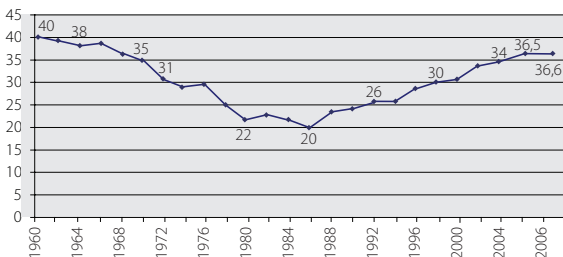

- › 47 prosent av de anmeldte lovbruddene i 2007 (om lag 400 000 registrerte lovbrudd), var registrert med et personoffer.
- › Ifølge Statistisk sentralbyrås statistikk har unge voksne mye større sannsynlighet for å bli registrert som offer for lovbrudd enn de yngste og de eldste i befolkningen. Unge menn er overrepresentert som ofre for både vinnings- og voldslovbrudd.
- › Personer i Oslo er langt mer utsatt for vinningskriminalitet enn i landet for øvrig, hele 4,8 prosent av de som var bosatt i Oslo opplevde tyveri eller annen vinningskriminalitet i 2007.

2 OPPKLARINGSPROSENT OG SAKSBEHANDLINGSTID

2.1 Oppklaringsprosent forbyrtyelser, perioden 1960 – 2007

Kilde: Justisdepartementet, politiet.

- › Hvor høy oppklaringsprosenten blir, avhenger blant annet av lovbruddets art og alvorlighetsgrad, politiets prioriteringer, kjennskap til sak og gjerningsperson.
- › Oppklaringsprosenten har variert betydelig siden 1960, da 40 % av forbyrtyelsene ble oppklart. Den laveste oppklaringsprosenten var på 1980-tallet. Siden begynnelsen av 1990-tallet har oppklaringsprosenten økt.
- › Oppklaringsprosenten er tradisjonelt høyest i drapssaker og lavest i vinningsaker. Det er store variasjoner med hensyn til oppklaring når det gjelder ulike kriminalitetstyper.
- › Tall fra politiet/Riksadvokaten viser at oppklaringsprosenten har ligget stabilt i perioden 2003-2006 på omkring 36 %. I 2007 endte oppklaringsprosenten på 36,5 %. I likhet med i 2006 var oppklaringsprosenten i 2007 noe under målsettingen på 38 %.

2.2 Saksbehandlingstid

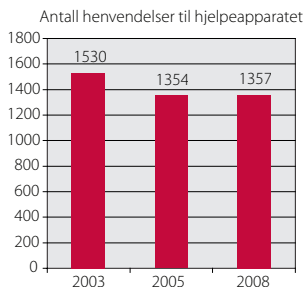
	Frist			31.12.2006	31.12.2007
POLITI					
Oppklarte forbrytelser	120 dg	153	128	112	115
Voldssaker	90 dg	141	99	86	114
Mindreårig gjerningsperson	42 dg	77	52	41	29
DOMSTOLER					
Tingrettene					
Straffesaker i meddomsrett	3 mnd	3,5	3,2	2,9	2,7
Twistemål	6 mnd	6,9	7	6,6	6,1
Lagmannsrettene					
Sivile ankesaker	6 mnd	10	9,8	8,6	8
Lagrettesaker	3 mnd	4,8	5,2	6,2	4,9
Meddomsrettsaker	3 mnd	5,2	5,1	5,2	4,8

- Målet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 120 dager for oppklarte forbrytelser ble oppnådd i 2006, etter en positiv utvikling over lengre tid.
- Saksbehandlingstiden for voldssaker med frist har gått jevnt nedover de siste årene, og var i 2006 på 86 dager. Det er to årsaker til at resultatet for 2007 avviker fra tidligere år. For det første en tilsiktet endring i regneprogrammet som statistikken gjør bruk av. Den andre årsaken er en feil i regneprogrammet, som har gitt politiet bedre saksbehandlingstid enn den reelle under den løpende rapporteringen i 2007.
- Saksbehandlingstiden i domstolene har gått ned. Dette gjelder saker både i tingretten og i lagmannsretten.

3.0 VOLD

3.1 Voldsmåling 2008 – Antall henvendelser til hjelpeapparatet

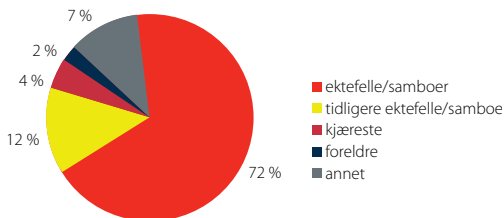
Kilde: Nasjonalt kunnskapssenter mot vold og traumatisk stress (NKVTS)

- › En landsomfattende norsk undersøkelse viser at 9 % av kvinner og 2 % av menn har blitt utsatt for vold med alvorlig skadepotensial fra nåværende eller tidligere partner. Langt flere har blitt utsatt for alvorlig volds- og maktbruk (NIBR - rapport 2005:3).
- › Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) har i 2008 gjennomført en måling av antall henvendelser til politiet og hjelpeapparatet om saker som involverer vold og overgrep i nære relasjoner. Overgrep mot barn under 18 år utgjør 20 % av henvendelsene. I tillegg vil enda flere barn være berørt av overgrep mot en av sine foreldre. Nærmere 70 % av henvendelsene om barn gjelder utsatthet for fysisk vold. Det ble registrert totalt 1357 henvendelser i løpet av en tilfeldig valgt uke. Det er viktig å være klar over at disse tallene ikke omfatter antall ofre, fordi flere henvendelser til ulike instanser kan gjelde samme person.
- › Undersøkelser fra NOVA (Stefansen og Mossige 2007) viser at 25 % av respondentene (18-åringene i videregående skole) hadde vært utsatt for minst ett tilfelle av fysisk vold fra en av foreldrene i oppveksten. 7 % hadde opplevd vold fra begge foreldrene. 8 % av ungdommene hadde vært utsatt for grov vold fra en eller begge foreldrene. 10 % hadde sett eller hørt minst en av foreldrene bli utsatt for fysisk vold i løpet av oppveksten. 2 % hadde vært vitne til at mor ble utsatt for grov vold fra sin partner.

3.2 Beboer ved krisesenter: Relasjon til overgriper ved krisesenter. Ved én overgriper/ved første opphold.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Rapportering fra krisesentrene 2007

- › Det overnattet om lag 1800 personer på krisesenter i 2007. 45 % hadde med seg barn på krisesenteret i 2007. 58 % av beboerne hadde innvandrerbakgrunn.
- › Det er færre beboere på krisesenter i 2007 enn i 2006.
- › Til sammen overnattet det personer på krisesentrene i 62.500 døgn i 2007, dette er en økning på 3.500 siden året før. Oppholdene er lengre enn tidligere.
- › 45 % av beboere har med barn under opphold på krisesenter. Halvparten av barna er 5 år eller yngre.
- › Over 90 % av beboerne har vært utsatt for vold gjentatte ganger før de oppsøkte senteret for første gang i 2007.
- › Ved 33 % av oppholdene på krisesentrene i 2007 var forholdet var anmeldt til politiet.

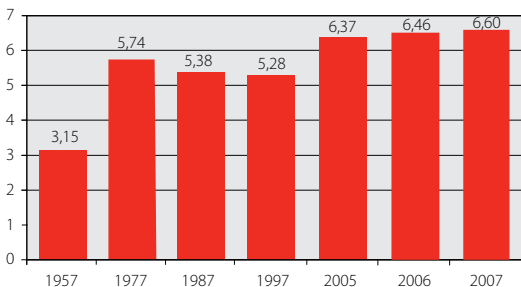
3.3 Internettrelaterte overgrep mot barn og unge

- › Kripos´ filter blokkerer daglig om lag 15.000 treff på ulovlige sex - og pornovisninger (Kripos). En "rød knapp" er etablert på nettet, hvor upassende innhold kan meldes til Kripos ved et tastetrykk. Det er også etablert politistasjon på nett, samtidig som Interpols bildedatabase over misbrukte barn styrkes. Databasen inneholder over 120.000 bilder. Norge bidrar med 2.4 millioner kroner i dette arbeidet i 2008/2009.
- › I 2007 ble det innført et straffebud som rammer den som avtaler et møte med et barn som vedkommende har opparbeidet tillit hos gjennom kontakt gjennom internett, i den hensikt å få seksuell kontakt med barnet ("grooming").

4. RUS

4.1 Omsetning av brennevin, vin, øl og rusbrus per innbygger 15 år og over. Liter, perioden 1957-2007

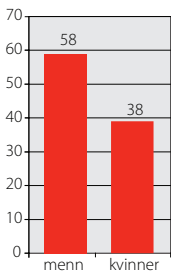
Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Ifølge SIRUS' ungdomsundersøkelse i 2006 var alkoholforbruket blant ungdom mellom 15 og 20 år på om lag 3 liter ren alkohol fram til slutten av 1990-tallet. I de senere årene har forbruket økt til 4.5 – 5.0 liter ren alkohol pr år. Jenter nærmer seg gutters forbruksnivå.
- En spørreundersøkelse blant ungdom mellom 13 og 17 år viser en sammenheng mellom vurdering av fremtidige konsekvenser og drikkeatferd. De som i stor grad nedvurderer framtiden har ikke bare større tilbøyelighet til å drikke, de har også flere alkoholrelaterte problemer som fyllekjøring, hærverk og narkotikabruk ("Alcohol and discounting," Rossow 2008).
- 70 % av norske menn og 54 % av kvinnene oppga i 2004 at de hadde drukket en eller flere ganger den siste uken (SIRUS 2004).
- 13 % av den norske befolkningen hadde ikke drukket alkohol det siste året, ifølge SIRUS - undersøkelsen.

4.2 Oppfatning av om gjerningspersonen var påvirket av rusmidler eller ikke, blant utsatte for vold og trusler om vold (prosent) 2007.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Levekårsundersøkelsen 2007

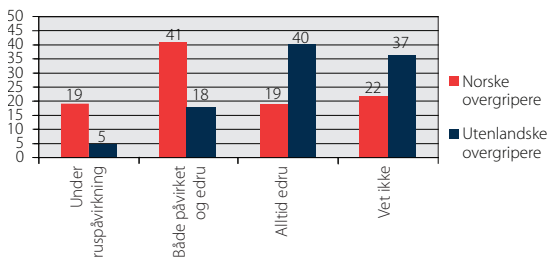

- › I noe over halvparten av tilfellene med vold og trusler om vold mot menn (58 %) oppfattet offeret at gjerningsmannen var påvirket av rusmidler, ifølge SSBs levekårsundersøkelse i 2007.
- › I litt over en tredjedel av tilfellene med vold og trusler om vold mot kvinner (38 %), oppfattet offeret at gjerningspersonen var påvirket av rusmidler.
- › Forskjellen mellom kvinner og menn har blant annet sammenheng med at kvinner i større grad enn menn blir utsatt

for vold i sine nærmeste omgivelser, mens vold mot menn i større grad foregår i tilknytning til uteliv.

4.3 Offerets oppfatning av om gjerningspersonen var påvirket av rusmidler. Gjelder beboerens første opphold på krisesenter i 2007. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Rapportering fra krisesentrene 2007

- › Tabellen viser at langt flere av de norske enn de utenlandske gjerningsmennene er påvirket av rusmidler under overgrepet.
- › Nærmere halvparten av de norske overgriperne (44 %) er noen ganger påvirket av rusmidler, mens det samme er tilfellet med en femtedel av de utenlandske.

- › 45 % av de utenlandske og 19 % av de norske gjerningsmennene er alltid edru under overgrep, ifølge ofrene.

5. TILBAKEFALL

5.1 Tilbakefall i femårsperioden 2001 – 2005 blant siktede, etter politiets avgjørelse

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Lovbruddsgruppe	Antall siktede	Tilbakefallsprosent
Økonomisk kriminalitet	2195	36,5
Annen vinningskriminalitet	17168	55,8
Voldskriminalitet	5673	57,3
Seksualkriminalitet	689	35,6
Narkotikakriminalitet	8510	68,1
Trafikkriminalitet	23118	36,3
Totalt alle siktede	72152	47,2

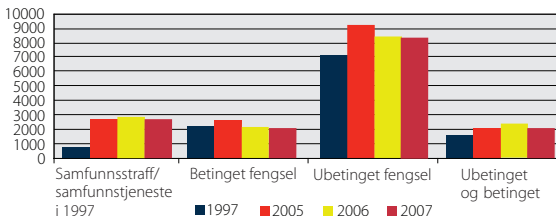
- › Oversikten omfatter både forseelser og forbrytelser. Tilbakefall for forbrytelser ligger høyere (60,8 prosent).
- › Tilbakefallsprosenten er særlig høy innenfor narkotika-, volds- og vinningskriminalitet.
- › Utregning av tilbakefallsprosent er avhengig av en rekke variabler, bl.a. definisjon av begrepet tilbakefall (residiv): måles for eksempel bare tilbakefall til samme type kriminalitet. For øvrig vanskeliggjør ulike målinger, metoder, operasjoniseringer og bruksområder arbeidet med tilbakefallsmålinger.

6. STRAFFEREAKSJONER

6.1 Straffereaksjoner, utvalgte typer reaksjoner, 1997, 2005 og 2006

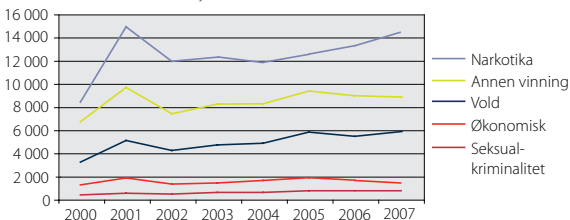
Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Straffereaksjoner for forseelser utgjør drøyt 90 prosent av totalt 357 000 reaksjoner i 2007. Straffereaksjoner for forbrytelser utgjorde i overkant av 35 000 reaksjoner i fjor.
- Samfunnsstraffen erstattet samfunnstjeneste og betinget dom med tilsyn i 2002. Det har vært en gradvis økning i bruken av samfunnsstraffen, særlig i forhold til ungelovovertredere. Fra 2006 til 2007 gikk omfanget av denne straffeformen ned med tre prosent.
- Ubetinget fengselsstraff gikk ned med to prosent fra 2006 til 2007 (10 400 ubetingede dommer i 2007).
- I 2007 var gjennomsnittelig ubetinget fengselsdom på underkant av fem måneder.
- Gjennomsnittelig lengstetid for forvaringsdommer var om lag seks år og fire måneder i 2007.
- Menn utgjør 80 prosent av de som ilegges en straffereaksjon (forbrytelser og forseelser). Om lag 12 prosent av alle bosatte menn over 15 år i Norge ble ilagt en eller flere reaksjoner i 2007.

6.2 Straffereaksjoner i forbrytelsessaker, etter forbrytelsesgrupper i perioden 2000 – 2007

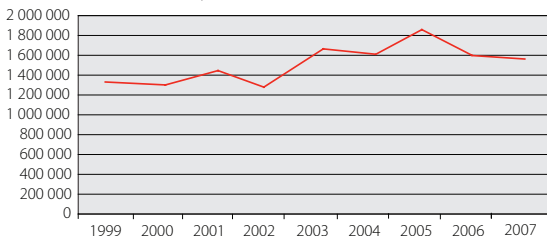
Kilde: Statistisk sentralbyrå

- Straffereaksjoner mot narkotikaforbrytelser har økt mest i løpet av de siste ti årene.
- Narkotikalovbrudd utgjør hovedlovbruddet i over 40 prosent av alle forbrytelsessakene.
- Straffereaksjoner for voldsforbrytelser har økt i antall, men som andel av straffereaksjoner har gruppen ligget stabilt mellom 15 og 17 prosent de siste årene.
- Reaksjoner for vinningsforbrytelser utgjør 25 prosent av straffereaksjonene, dette er en andelsmessig nedgang fra ti år tilbake da lovbruddsgruppen utgjorde 35 prosent.

6.3 Antall utmålte ubetingede fengselsdøgn i perioden 1999 – 2007

Kilde: Statistisk sentralbyrå

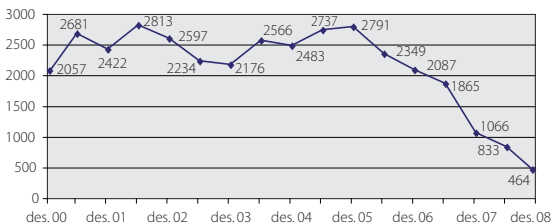

- I 2007 var det i gjennomsnitt 3349 innsatte og et belegg på 95,3 prosent. Antall avviklede fengselsdøgn i 2007 var 1 271 325, det vil si en økning på 5,4 prosent fra 2006.

- Soningskøen, antall nye dommer, nye kriminalitetsformer og antall utmålte fengselsdøgn reflekterer helhetsbildet på kriminalomsorgens arbeid til enhver tid.
- Politiske prioriteringer er avgjørende for fangetallsutviklingen. Den skandinaviske justispolitikken angis som årsak til det relativt lave antallet fanger i forhold til andre vestlige land.
- Stortingsmelding nr.37 Straff som virker som ble lagt fram i september 2008 drøfter nye former for straff.

6.4 Soningskøutvikling for ubetinget fengselsstraff, 2001 – 2008

Kilde: Justisdepartementet

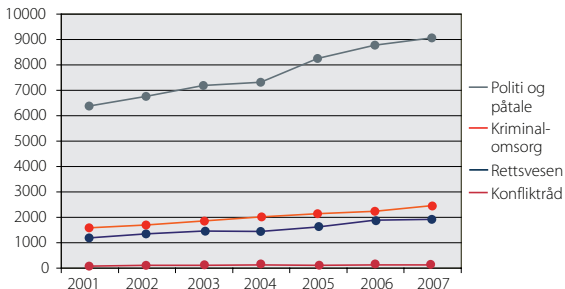
Tiltak som har vært med på å redusere soningskøen:

- Regjeringen har gjennom flere dokumenter fremmet forslag om å opprette 316 nye fengselsplasser i perioden 2006 – 2007.
- Flere startet soningen i åpne avdelinger, noe som frigga plasser i lukkede fengsler. Dette kunne gjennomføres på grunn av bedring av sikkerheten ved de åpne fengslene Hof og Ilseng.
- Ekstraordinært vedlikehold satt i verk ved Ullersmo fengsel ble videreført.
- Økt bevilgning til friomsorgen, utvidelse av samfunnsstraffen og økt bevilgning til opptak av aspiranter ved KRUS.
- Innføring av bruk av deldom mellom ubetinget fengselsstraff og samfunnsstraff.
- Bruk av dublering, som det nå ikke lenger er behov for.
- Økt bruk av overføring til § - 12 og § - 16 – soning.
- Prøveordning med elektronisk kontroll.

7. RESSURSER I UTVALGTE DELER AV JUSTISSEKTØREN

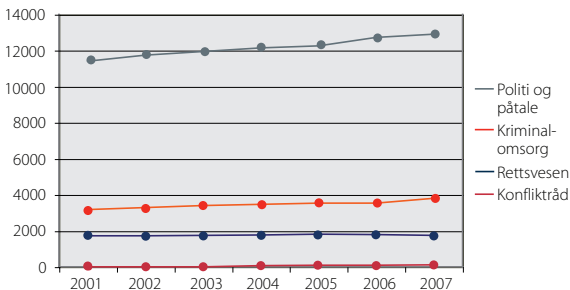
7.1 Budsjettutvikling i perioden 2001 – 2007, saldert i mill. NOK. Nominelle tall

Kilde: Justisdepartementet

7.2 Antall årsverk i perioden 2001 – 2007

Kilde: Justisdepartementet/KSF

- Antall årsverk i Rettsvesenet gikk ned fra 1817 i 2005 til 1788 i 2006. Endringen skyldtes i hovedsak en nedgang i antall årsverk som følge av overføring av namsmannsfunksjonen fra domstolene til politiet med virkning fra 1.1.2006, samt overføring av tinglysingsfunksjonen fra domstolene til Statens karteverk.